

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
01 Број: 021-1439/08
18. септембар 2008. године
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

АМАНДМАНИ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Амандман 1.

У члану 1. став 2. после речи "расу," додаје се реч "године живота" док се после речи "социјално порекло" брише запета и додају речи "и статус,"

и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеним изменама се прецизира да заштиту података о личности уживају сва физичка лица без обзира на године живота чиме се наглашава потреба да се заштита обезбеди и малолетним лицима као посебно осетљивој и стога додатно заштићеној категорији грађана. Поред тога, додавањем термина "социјални статус" уз постојећи термин "социјално порекло" се прецизира да заштиту морају уживати сви грађани без обзира на свој тренутни социјални статус и измене које су током њиховог живота у том погледу могле настати у односу на њихово социјално порекло.

Предложене измене, прецизирањем још два критеријума на основу којих се често дешава дискриминација грађана, тачније одражавају чињеницу да се законом обезбеђује заштита података о личности сваког физичког лица, без дискриминације.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 2.

У члану 6. став 1. мења се и гласи:

„Подаци прикупљени и обрађивани у друге сврхе могу да се обрађују искључиво у историјске, статистичке или научно-истраживачке сврхе, ако не служе доношењу одлука или предузимању мера према одређеном лицу уз обезбеђивање одговарајућих мера заштите.“

и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеном изменом се обезбеђивање одговарајућих мера заштите приликом обраде података јасније предвиђа као обавезан, кумулативан услов за посебне законом набројане случајеве обраде – када се она врши у историјске, статистичке или научно-истраживачке сврхе.

Амандманом се тежи успостављању што потпунијег и обухватнијег система заштите података, нарочито у случајевима који представљају изузетке од општих принципа предвиђених законом.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 3.

У члану 8. став 1. тач. 1. реч "овлашћено лице" замењује се речју "физичко лице".

У истом члану 8. став 1. после тачке 8. додаје се нова тачка 9. која гласи:

"ако није обезбеђена заштита тајности података."

Образложење

Предложеном изменом се исправља грешка вероватно настала током правно-техничке редакције текста. Суштина наведене одредбе јесте да предвиђа да обрада података није дозвољена када не постоји пристанак за обраду. Имајући у виду да одредба чл. 10. Предлога прописује да пристанак за обраду даје само лице чија се обрада података врши очигледно је да ће обрада бити недозвољена у случају када лице (а не овлашћено лице које ту обраду врши) ускрати свој пристанак за обраду.

Амандманом се истовремено утврђује додатни услов чија је сврха да обезбеди потпуну заштиту и сигурност података о личности на тај начин што прописује, у суштинском смислу најважнији услов, да обрада није дозвољена у случајевима када није обезбеђена одговарајућа заштита података.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 4.

У члану 10. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Пуноважан пристанак лице може дати писмено или усмено на записник.“

Досадашњи став 2. постаје став 3.

и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеном изменом се утврђује форма и начин на који лице чији се подаци обрађују може дати пуноважан пристанак с обзиром да у Предлогу закона то није прописано.

Амандманом се тежи постизању већег степена правне сигурности у правном систему предвиђањем начина и форме давања пристанка, што је законодавац на другом месту учинио утврђивањем да пуномоћје мора бити оверено, из чега произлази да се захтева писмена форма пуномоћја.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 5.

У члану 11. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Пуноважан опозив лице може дати писмено или усмено на записник.“

Досадашњи став 2. постаје став 3.

и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеном изменом се утврђује могућност и начин за лице које је претходно дало пристанак за обраду података да опозове тај пристанак у истој форми и на исти начин као што га може и дати, с обзиром да у Предлогу закона то није прописано.

Амандманом се тежи постизању већег степена правне сигурности у правном систему и превиђањем форме, начина и рока у којем лице које је претходно дало пристанак за обраду података може пуноважно опозвати свој пристанак чим се попуњава правна празнина у погледу врло важног питања.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 6.

У члану 14. став 2. тачка 3. и 4. бришу се.

Образложење

Предложеном изменом се смањује број ситуација у којима се подаци могу прикупљати и од другог лица а не само од лица чији се подаци обрађују. Амандман тачније одражава чињеницу да прикупљање података од другог лица, а не од самог лица чији се подаци обрађују, представља изузетак који треба омогућити у ограниченом броју случајева. Одредбе чије је брисање предложено успостављају два тешко одредива или мерљива

критеријума: "с обзиром на природу посла" и "прекомерни утрошак времена и средстава", те остављају преширок простор за дискреционо одлучивање руковоца података. Остварење циља одредби чије се брисање амандманом предлаже у потпуности је омогућено ставом 2. тачке 2. овог члана и уношењем одговарајућих одредби у друге законе, нпр. одредби о вршењу безбедносних провера у закон који регулише рад служби безбедности.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 7.

У члану 16. став 1. после речи "жртву насиља" додају се речи "жртву трговине људима," и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеном изменом се уводи нова категорија грађана код којих постоји оправдан интерес да се подаци који се односе на њих могу обрађивати само у случајевима и под условима који су законом тачно прописани. Амандманом се у крајњој линији иде за тим да се жртвама трговине људима пружи додатни степен заштите у погледу података о личности имајући у виду природу кривичног дела чије су жртве, њихово психичко стање и социјални статус.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 8.

У члану 22. став 2. мења се и гласи:

„Лице има право на прекид и привремену обуставу обраде, ако је оспорило начин заштите података, сврху за коју су подаци употребљени, тачност, потпуност и ажурност података као и право да се ти подаци означе као оспорени, док се не утврди начин заштите података, сврха за коју су подаци употребљавају, њихова тачност, потпуност и ажурност. ”

Образложење

Предложеном изменом се додају и они случајеви када постоји оправдан интерес лица чији се подаци обрађују да захтева прекид и привремену обуставу обраде јер се подаци на чију је обраду пристао не штите на одговарајући начин или су употребљени супротно сврси због које је дао сагласност. Амандманом се у крајњој линији тежи за активнијим учешћем и већим степеном контроле обраде података од стране лица чији се подаци обрађују уз истовремено пружање могућности заштите интегритета и права тог лица.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 9.

У члану 23. став 1. тачка 4., 6. и 8. бришу се, а после последње тачке додаје се нова која гласи „и у другим случајевима предвиђеним законом“.

У истом члану 23. став 2. брише се.

Образложење

Предложеном изменом се омогућава да право лица на обавештење, увид и копију буде ограничено само у оним случајевима када је очигледно да постоји оправдан интерес за то и онда када они могу бити лако одређени или одредиви, односно прописани законом. Амандман јасно одражава чињеницу да би ограничење права лица чији се подаци обрађују у случајевима када би то онемогућило руковооца да врши послове из свог делокруга, када би то озбиљно угрозило важан привредни или финансијски интерес државе или би озбиљно угрозило приватност или важан интерес лица, посебно живот, здравље и физички интегритет пружило могућност за широко дискреционо одлучивање руковооца података. Посебно није јасно како би право које је додељено лицу чији се подаци обрађују могло да угрози његову приватност или важне интересе о којима је он дужан и има права да се сам стара. Сврха одредби чије се брисање предлаже у потпуности се може, и треба бити остварена одредбама у посебним законима којима се прецизирају посебне ситуације у којима је неопходно ограничити право на обавештење, увид и копију.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 10.

У члану 31. став 1. после речи "јавном гласилу" додаје се реч "и публикацији"

и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеном изменом се у погледу одговорности, права и обавеза изједначавају одговорни уредник и издавач јавног гласила и публикације. Имајући у виду да се у реалном животу повреда права или правно заштићеног интереса лица може подједнако извршити објављивањем података у јавном гласилу као и њиховим објављивањем у публикацији потпуно је неосновано прављење разлика између лица одговорних за ту повреду у зависности од врсте јавног медија помоћу кога је она извршена. Тим пре што је сам закон у чл. 5. Предлога у исти ранг ставио јавна гласила и публикације. Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 11.

У члану 39. додаје се нови став 6. који гласи:

„Повереник ће у поступку по жалби привремено одложити остваривање права из чланова 19, односно 20. и 21. овог закона из разлога националне или јавне безбедности, одбране земље или спречавања, откривања, истраге и гоњења за кривична дела, док трају разлози за одлагање, и на начин којим се омогућава испуњење сврхе одлагања.

Образложење

Амандманом се омогућава да остваривање права грађана, онда када је то неопходно због претежнијих интереса који су таксативно прописани законом, буде одложено док трају разлози за одлагање и на начин којим се омогућава остваривање тих претежнијих интереса.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 12.

У члану 40. ставови 3. и 4. бришу се.

Образложење

Предложеном изменом елиминише се одредба која у закон уводи нови појам: „право (Повереника) на одобрење за приступ и увид“, а којом се практично забрањује Поверенику да врши приступ односно увид у одређене податке, збирке, просторије и опрему без „одобрења“, при чему се нигде у Предлогу закона не предвиђа ко би такво одобрење, чак и да је његово постојање оправдано, требало Поверенику да даје. Сврха одредби предложених за брисање већ је постигнута чланом 46. Предлога, који изричито обавезује Повереника, заменика Повереника и запослене у стручној служби да као тајну, у складу са законом и другим прописима, чувају све податке које сазнају у обављању своје дужности (па и податке о просторијама и опреми), осим ако је другачије предвиђено законом.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 13.

У члану 44. став 3. после речи "Влади" додају речи "и Заштитнику грађана"

и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеном изменом постиже се усаглашеност овог закона са чињеницом да је Заштитнику грађана Уставом и законом стављено у надлежност да, применом овлашћења специфичних за институцију омбудсмана, штити и унапређује сва људска и мањинска права и слободе, па и права на заштиту података о личности, те да контролише правилност и законитост рада свих органа државне управе, органа надлежног за заштиту имовинских права Републике и других органа и организација које врше јавна овлашћења изузев Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда, судова и јавних тужилаштва.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Амандман 14.

У члану 45. досадашњи став 2. брише се.

Образложење

Предложеном изменом омогућава се потпуна и делотворна заштита права грађана на заштиту података о личности од стране Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (како ће му усвајањем овог Предлога закона назив гласити). Норма чије се брисање тражи онемогућава Повереника да врши посао који му се овим законом ставља у надлежност када год било који обрађивач података процени да би то могло угрозити интерес националне или јавне безбедности, одбране земље или радње спречавања, откривања, истраге и гоњења за кривична дела. Свакако да се не може искључити теоретска могућност да Повереник (или било који други инокосни орган, функционер или сл. лице) несавесним или на други начин незаконитим поступањем угрози националну или јавну безбедност, одбрану земље или вођење кривичног поступка, али та опасност свакако не може бити већа од оне која прети од тога да ове интересе угрозе службена лица у органима у којима се обрађују подаци, те је стога норма чије се брисање тражи и нецелисходна. При томе не треба губити из вида да је управо Повереник, према члану 1. ст. 4. Предлога, надлежан да „обавља послове заштите података о личности. Оспорена одредба лишавала Повереника, већ грађане заштите коју пружа примарни механизам за заштиту права на заштиту података о личности – органа чија су решења извршна. Тиме се онемогућава и делотворност секундарних механизма за заштиту овог права, као што је Заштитник грађана.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.

Сврха којој се тежи одредбом предложеном за брисање обезбеђује се амандманом бр. 11.

Амандман 15.

У члану 49. став 2. реч "посебним прописом" замењује се речју "законом"

и даље као у тексту Предлога.

Образложење

Предложеном изменом се утврђује да обавеза обавештавања Повереника о започињању обраде односно успостављања збирке података постоји само у случају када је њихово започињање или успостављање прописано законом а не нижим правним актом.

Амандманом се, у крајњем, омогућава постизање сврхе закона, односно делотворно остваривање Уставом гарантованог права грађана на заштиту података о личности.